

ЦИВІЛІСТИКА БЕЗ КОРДОНІВ

Платонова Євгенія Олегівна,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
аграрного, земельного та екологічного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОГО ЗІБРАННЯ ФАХІВЦІВ СПОРІДНЕНИХ КАФЕДР З ОБГОВОРЕННЯ АКТУАЛЬНИХ НАУКОВИХ ПРОБЛЕМ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АГРАРНОГО, ЗЕМЕЛЬНОГО, ЕКОЛОГІЧНОГО ТА ПРИРОДОРЕСУРСНОГО ПРАВА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

9-10 вересня 2016 року на базі Національного університету «Одеська юридична академія» кафедру аграрного, земельного та екологічного права було організовано та проведено Перше зібрання фахівців споріднених кафедр з обговорення актуальних наукових проблем та методики викладання аграрного, земельного, екологічного та природоресурсного права у вищих навчальних закладах України, у роботі якої взяли участь представники провідних юридичних вищих навчальних закладів, профільних науково-правових шкіл країни.

Тема Першого зібрання фахівців споріднених кафедр має особливе значення в сучасний період українського державобудування та розвитку вітчизняного правознавства. Вступ України в нову історичну епоху зумовлює потребу в критичній переоцінці минулого досвіду регулювання аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних відносин, правовому осмисленні суспільних процесів і явищ, що відбуваються в галузі використання та охорони земель та інших природних ресурсів, забезпечення продовольчої безпеки та якісного навколишнього природного середовища, розробки нових підходів до їх дослідження. Євроінтеграційний вектор розвитку нашої держави вимагає відповідних зусиль вітчизняних науковців, спрямованих на окреслення напрямів та шляхів гармонізації аграрного, земельного та екологічного законодавства України із законодавством ЄС з урахуванням історичних, соціальних, економічних політичних та інших об'єктивних національних факторів.

Наукові дослідження та вивчення методологічних, теоретичних основ і практичних проблем аграрного, земельного, екологічного та природо-

ресурсного права суттєво впливає на законодавче забезпечення здійснення прав і свобод особи, застосування законодавства, формування і утвердження правосвідомості, державне і самоврядне регулювання суспільних відносин з метою забезпечення законності і правопорядку у аграрній, земельній та екологічній сферах людського буття.

Завдяки тематиці зібрання фахівців споріднених кафедр був реалізований поклик багатьох вчених профільних науково-правових шкіл країни в обговоренні та колективному пошуку вирішення науково-методичних проблем і шляхів удосконалення викладання аграрного, земельного, екологічного та природоресурсного права як навчальних дисциплін у вищих навчальних закладах України і на цій підставі формулювання концептуальних засад та пропозицій, здатних позитивно вплинути на юридичну науку та нормотворчу діяльність.

В привітальному слові учасникам Першого зібрання фахівців споріднених кафедр, президент Національного університету «Одеська юридична академія», академік Сергій Васильович Ківалов, підкреслив позитивний факт консолідації дослідників для вирішення конкретних правових проблем. Такий вектор здійснення наукових пошуків сприяє проведенню комплексних досліджень з метою забезпечення функціонування правової і соціальної держави, ефективних механізмів гарантування та захисту прав і свобод людини. Лише спільні наукові зусилля мають реальний потенціал до втілення в життя.

Відкриваючи роботу зібрання фахівців споріднених кафедр к.ю.н., професор Ілля Іванович Каракш відзначив, що в силу важливості викладання

аграрного, земельного, екологічного та природо-ресурсного права у вищих навчальних закладах України та кардинальної зміни їх змістовно-структурних складових, при підготовці фахівців у сфері юриспруденції у даний час вони є абсолютно обов'язковими. У зв'язку з цим фахова правнича громада має наполегливо відстоювати включення усіх чотирьох дисциплін як у загальнодержавний стандартний навчальний план з правознавства, так і робочі навчальні плани окремих навчальних закладів щодо підготовки сучасних фахівців з юридичною освітою.

Накопиченим позитивним досвідом викладення еколого-правових дисциплін кафедри екологічного права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, поділилася член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор кафедри Балюк Галина Іванівна. Вона відзначила, що сучасна система еколого-правової освіти потребує модернізації навчального процесу як основи якісно нового рівня навчання. Тому викладачі еколого-правових дисциплін кафедри зосереджують увагу на оволодінні студентами практичними навичками самостійної роботи зі спеціальною літературою, опануванні комп'ютерними технологіями, роботі в Інтернеті, користуванні пошуковими системами.

На проблемах методології та методики дослідження, вивчення та викладання аграрного, земельного і екологічного права в Україні зосередив увагу член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри земельного та аграрного права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка – Володимир Васильович Носік. Він звернув увагу, що через різні підходи до наукового осмислення методології і теорії сучасної юридичної природи аграрного, земельного і екологічного права, їх особливого, виключного функціонального призначення в українській історії, економіці, у культурі, звичаях і традиціях українського народу, українській державі у викладенні цих дисциплін спостерігаються негативні тенденції, спрямовані на вилучення з навчальних планів юридичних навчальних закладів нормативних курсів і спецкурсів за цими дисциплінами, або ж поступове скорочення обсягу навчального навантаження за цими предметами або ж до їх штучного об'єднання з такими навчальними дисциплінами, як цивільне чи господарське право або ж навіть адміністративне право. За таких обставин, на його думку, доктрини аграрного, земельного, екологічного права не можуть ефективно виконувати у суспільстві прогностичну, евристичну, прагматичну, пізнавальну, виховну та інші функції.

Протягом двох днів роботи зібрання фахівців споріднених кафедр провідні вчені юридичних ви-

щих навчальних закладів, які прибули до нашого університету з усіх куточків України (Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Національного університету біоресурсів і природокористування України, Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Юридичного факультету Хмельницького університету управління та права, Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, Львівського державного університету внутрішніх справ) обговорили цікаві наукові напрацювання. Було з'ясовано багато складних і важливих питань, кожна доповідь визивала жваву дискусію.

Під час роботи Першого зібрання фахівців споріднених кафедр розглядалось широке коло проблемних питань, якими зацікавлені вітчизняні дослідники. Значна кількість доповідей була присвячена, зокрема, питанням правового забезпечення охорони навколишнього природного середовища. Багато вчених зосередили свою увагу на правових проблемах, що виникають у сфері реформування земельних відносин. Велику кількість гострих питань привернув аграрний сектор, особливо у зв'язку із нагальною потребою вирішення соціальних проблем на селі.

За підсумками Першого зібрання фахівців споріднених кафедр з обговорення актуальних наукових проблем та методики викладання аграрного, земельного, екологічного та природо-ресурсного права у вищих навчальних закладах України учасники та організатори наголосили на необхідності подальшого поширення і зміцнення активних науково-творчих зв'язків із спорідненими кафедрами на науково-дослідницькій, навчально-методичній та видавничій основі та важливості проведення таких заходів і в майбутньому.

За результатами роботи Першого зібрання фахівців споріднених кафедр з обговорення актуальних наукових проблем та методики викладання аграрного, земельного, екологічного та природо-ресурсного права у вищих навчальних закладах України, був виданий збірник матеріалів, який містить тези доповідей учасників даного зібрання. Безумовно, спільні наукові зусилля вчених-фахівців у сфері аграрного, земельного, екологічного та природо-ресурсного права сприятимуть розробці відповідних наукових орієнтирів, концептуальних засад та юридичних конструкцій, здатних позитивно вплинути на юридичну науку, нормотворчу діяльність та підготовку висококваліфікованих юристів-практиків.